

ETXEAN ERE TRATU ONAK

**Julio
Soto
Ezkurdia**

Doinua:
*Bizia ez da nehoiz egoiten
Hamarreko handia*

Iturria:
Argia astekaria

Zaintzen gaituen jendea izaten dugu gure inguruan.
Hara Julio Sotok nola eskertu nahi izan zuen bere "amuna".
Bertso hauetan agertzen den emakumeak gogorarazten al digu gutako bakoitzari gure amona?
Ala gurea beste izaera bateko amona da?

AMUNARI

Iruritarra zinen jaiotzez,
familiar jateko **lain**.
Kristobalekin ezkondu zinen
Gorritiraino **gainez-gain**.
Hamalau seme-alaben ama
etxeokandre, **umezain**.
Bizi laurogeita hamabost urtez
begiak itxita **orain**.
Beti irrifar bat ezpainetan
Agapita **Barasoain**.

Etzetik irten aurretik beti
kezkatan, **pentsamentuan**.
"Julio arroltze bat nahi al duzu?
Iñen datzut **momentuan**".
"Ezetz amuna" (etsitzen zuen
hirugarren **intentuan**).
"Ta pañueloa hartu al duzu?
Tori, eraman **eskuan**".
Nonbait bi bihotz zenituen guk
bakarra dugun **lekuan**.

Beti xahartuta ikusi zaitut,
beti aurpegi **ximela**.
Beti soineko ilun batekin
mantal azpian **sabela**.
Tokilla more bat bizkarrean,
atzo, gaur, bihar **bezela**.
Jakin nekien lur honetatik
denak joaten **ginela**.
Baina batzutan sinesten nuen
zu betirako **zinela**.

Begiak biltzen nituen zure
aldameneko **ohatzean**.
Esnatzen zinen bi-hiru aldiz,
nik buelta erdi **ohartzean**.
Komunera joan eta etorri,
nigana **gerturatzean**.
Leihoa ireki, gaua usaindu,
lanpara argiz **atzean**.
Orain arnasa falta zait zure
ohatzera **begiratzean**.

Heriotza da beti heriotz
bere malko, bere **minen**.
Baina honek zer kendu didan ez
nuke esaten **jakinen**.
Bizitza ez zait aurrera lehen
bezalakoa **eginen**.
Amuna eta biloba baino
zerbait gehiago **baikinen**.
Zuk "seme" deitzen ninduzun eta
zu niretzat ama **zinen**.

Pazko, udara, Urtezahar-Berri,
igandeetako **aintza**.
Jendez betetzen zen sukaldea
mahai inguruko **zaintza**.
Kafesnea ta galletak zure
bisitaroko **eskaintza**.
Familiako enborra zinen
maitakorra, **berdingaitza**.
Orain jakingo al dugu nola
mantendu zutik **zuhaitza**.